

LÕUNA-EESTI TURISMI ARENGUKAVA AASTANI 2020 LÜHIVERSIOON

2009

I Lõuna-Eesti turismiregiooni arendamise põhimõtted

SA Lõuna-Eesti Turism tellimisel ja regiooni turismiasjaliste ühistööna valminud Lõuna-Eesti turismi arengukava määratleb järgnevas kümneks aastaks Lõuna-Eesti turismiregiooni põhilised arengusuunad ja tegevusvaldkonnad. Arengukava tuumaks on jätkata regiooni arendamist ja turundamist tootepõhiselt. Selleks töötatakse välja viis regiooniomast turismitoodet.

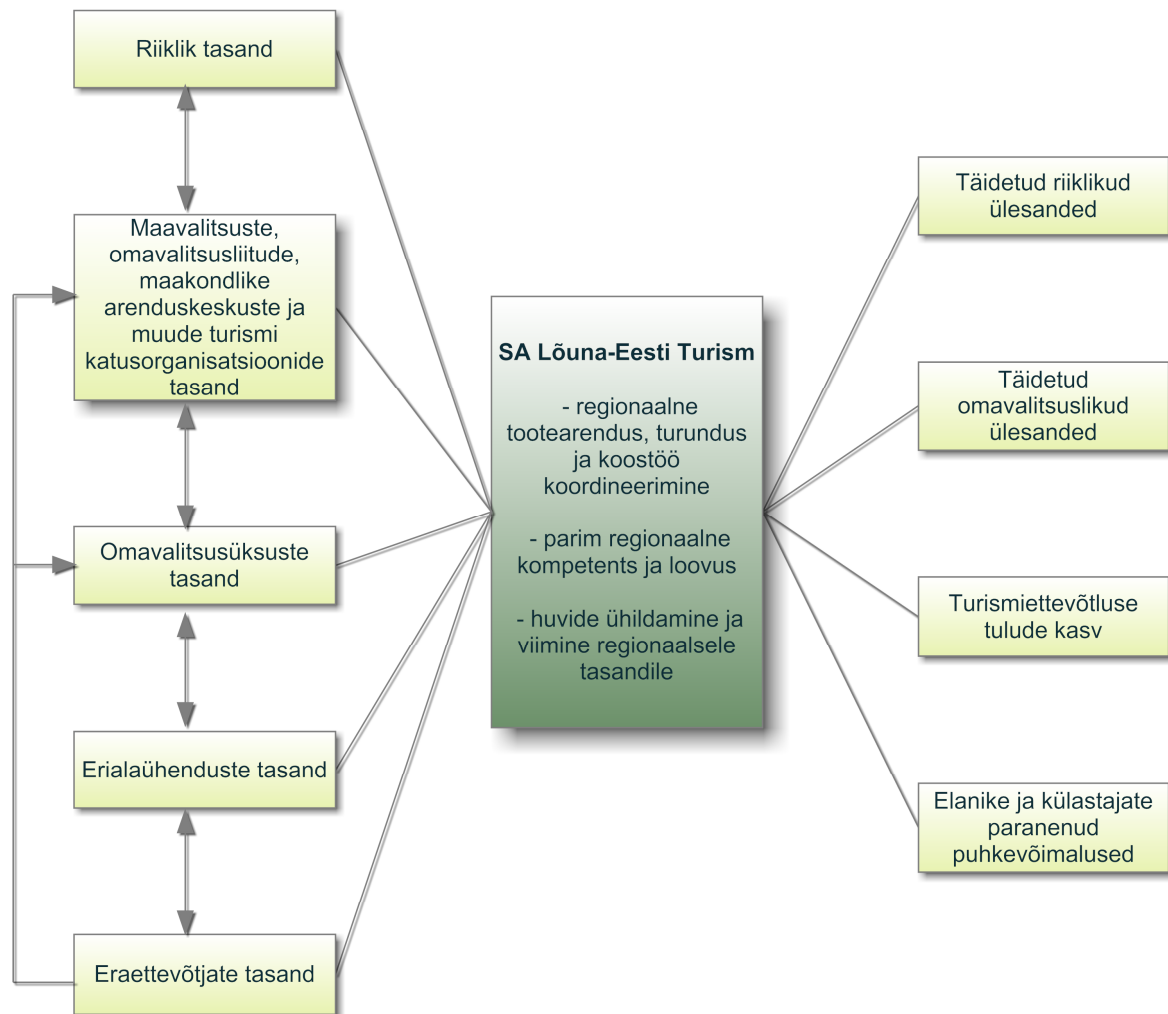
Joonis 1. Lõuna-Eesti turismi arengukava tooteskeem

Lõuna-Eesti turismi arengukava toetub turismi arendamisel järgneva kümne aasta jooksul järgnevatele rõhuasetustele:

- *Tootepõhine turismiarendus (loodusturismi toode, aktiivse puhkuse toode, tervise- ja lõõgastusturismi toode, äriturismi toode, ajaloo- ja kultuuriturismi toode).* Küllastajate vajadused ja huvid on spetsiifilised. Regiooni küllastatavuse suurendamiseks ja teenuste efektiivsemaks pakkumiseks on oluline olla paindlik ning lihtsustada küllastajate valiku tegemise protsessi.
- *Lõuna-Eesti ehedus.* Lõuna-Eesti ehedus väljendub regiooni eritugevustes, milleks on hästi hoitud loodus, põlvest põlve hoitud kultuuripärand ja rahvuslikud traditsioonid, siirad, avatud ja külalislahked inimesed. Lisaks sellele on Lõuna-Eesti eheduse märgiks traditsioonilised suurüritused, viies aastaag (suurveeperiood) ning Tartu linn kui regiooni tõmbekeskus.
- *Ligipääsetavuse jätkuv parandamine ning sellest teavitamine (Tartu lennujaam, Tallinn – Tartu – Riia rongiühendus, tulevikuperspektiivis laevaihendus Pihkvaga jne).* Küllastajatele tutvustatakse Lõuna-Eestit kui hästi ligipääsetavat reisisihtkohta.

Lisaks eelnevalt nimetatud tootearenduslikele ja turunduslikele rõhuasetustele keskendub arengukava ka turismiarenduse süsteemi täiendamisele läbi järgmiste rõhuasetuste:

- *Turismiarendajate rollide ning regionaalse turismiarendussüsteemi täpne määratlemine.* Turismiarendajate rollijaotuse täpne määratlemine võimaldab koondada ressursse ning efektiivistada turundus- ja arendustegevusi. Turismiarendussüsteemi edasise arengu määratlemine aitab koordineerida regiooni turundus- ja tootearendustegevusi ning kasutada efektiivselt selleks ettenähtud vahendeid.

Joonis 2. SA LET-i institutsionaalne koostöömudel (allikas: Geomedia OÜ)

- *Ühisturunduse ja koostööprojektide arendamine.* Koostöö turunduses ja tootearenduses võimaldab pakutavad teenused viia uuele kvaliteeditasandile.
- *Kvaliteetsete ja tulutoovate turismitoodete pakkumine.* Lõuna-Eesti turismiarendajad keskenduvad turismiettevõtjate koolitamisele ja abistamisele kvaliteetsete ja tulutoovate teenuste väljatöötamiseks ja pakkumiseks küllastajatele.

II Lõuna-Eesti turismiregiooni visioon aastaks 2020

**Lõuna-Eesti on Baltikumi ja Põhjamaade parim paik
pärandi võlu, vaheldusrikka looduse ja ehedate elamuste
nautimiseks viiel aastaajal.**

Parim paik – Lõuna-Eesti on külastajale parim paik. Külastaja on alati oodatud ning igaiüks leiab endale siit endale sobivaima elamuse saamise viisi. Selleks, et Lõuna-Eesti oleks parim paik, küsitakse külastajatelt tagasisidet, mis võetakse aluseks regiooni turismivõimaluste arendamisel. Turismisuunaliste tegevuste üle peetakse järelevalvet, tagamaks kvaliteeti ja külastaja rahulolu. Parima paiga kuvandi loomiseks ja parimate teenuste pakkumiseks koolitatakse turismiasjalisi ning aktiivseid eestvedajaid.

Pärandi võlu – Lõuna-Eesti üheks põhiliseks atraktsiooniks on säilinud pärimuskultuur ja traditsioonilised oskused (nt setod, mulgid, võrokeseid, Peipsi ääre vanausulised). Pärimuskultuuri tutvustamisel tuuakse välja omanäolisus ja eripärad (regiooni „ummamuudu“ olemus).

Vaheldusrikas loodus – Lõuna-Eesti on tuntud oma kauni looduse, koosluste mitmekesisuse ja kuppelmaastiku poolest. Lõuna-Eesti loodust kaitstakse järjepidevalt, et ka järeltulevatel põlvtedel oleks võimalus looduskeskkonna võlusid nautida.

Ehedad elamused – Külastajale pakutakse osalemise ja isetegemise kaudu siiraid, loovaid ja elusaid elamusi.

Viiel aastaajal – Viies aastaag esineb Soomaal ja Emajõel suurveeperioodi ajal. Suurveeperiood annab võimaluse sesoonsuse vähendamiseks ning uute ja huvitavate teenuste pakkumiseks.

III Lõuna-Eesti turismi arengu eesmärk

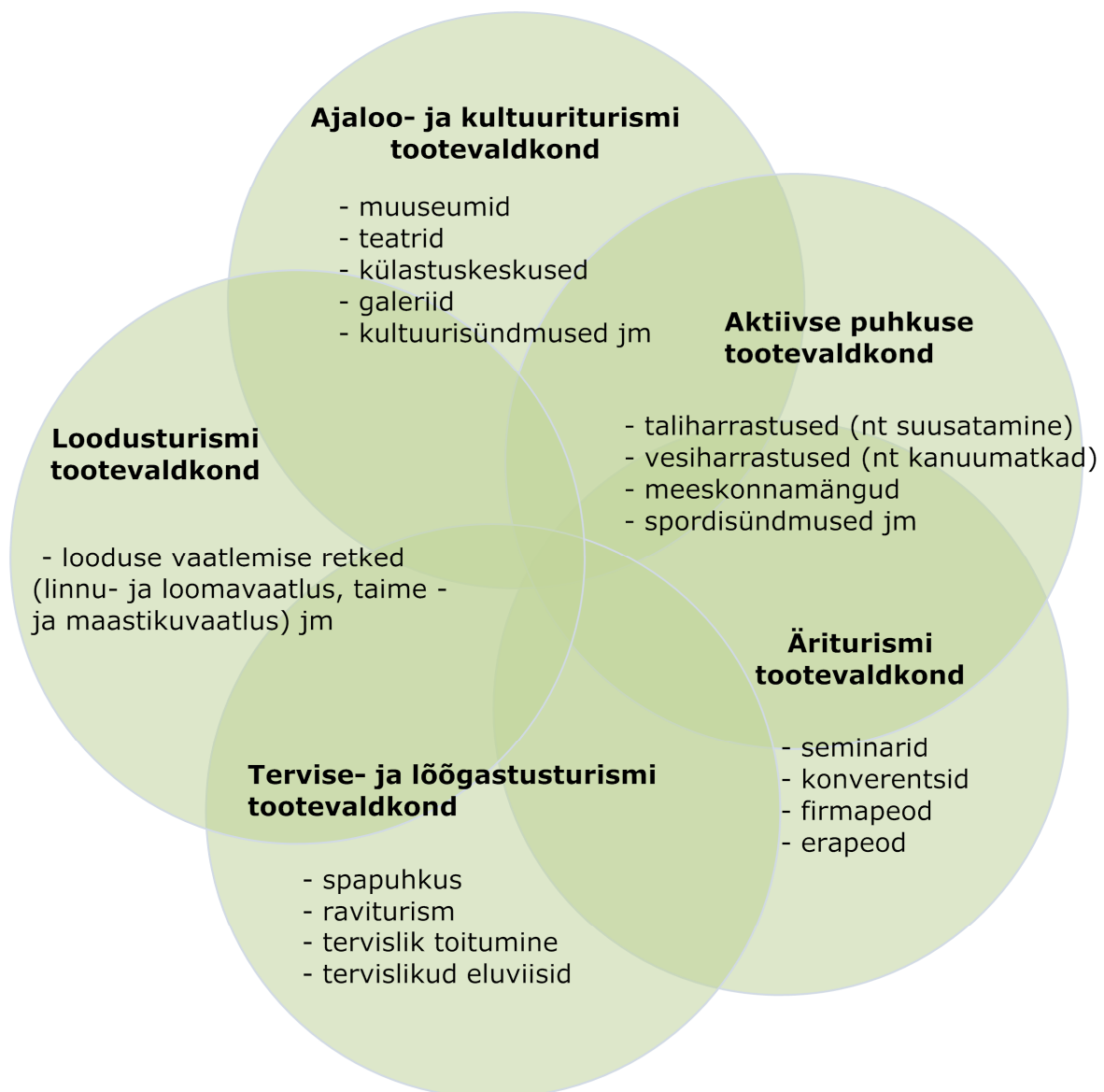
1. Lõuna-Eesti on aastal 2020 tuntud ja tunnustatud reisisihtkoht viie väljatöötatud turismitoote lõikes. Lõuna-Eesti külastatavus on kasvanud ning külastused pikenenud, külastatavuse sesoonsus on vähenenud

- Välituristide külastatavus on suurenenud 30%. Aastal 2020 ööbib Lõuna-Eestis ligikaudu 280 000 välituristi (2008.aastal ööbis Lõuna-Eestis 217 000 välituristi).
- Siseturistide külastatavus on suurenenud 20%. Aastal 2020 ööbib Lõuna-Eestis 625 000 siseturisti (2008.aastal ööbis Lõuna-Eestis 521 000 siseturisti).
- Ööbivate välituristide osakaal on aastaks 2020 kasvanud 20%-lt 30%-ni.
- Aastal 2020 külastab 60% välituristidest Lõuna-Eestis vähemalt kahte maakonda (hetkel külastavad 72% välituristidest ainult ühte maakonda mobiilpositsioneerimise

uuringu andmetel).

- Aastal 2020 on välituristide külastatavus madalhooaegadel kasvanud 30%-ni (hetkel 22%, mobiilpositsioneerimise uuringu kohaselt).
- Lõuna-Eesti põhilisteks sihtturgudeks on naaberriigid (Soome, Läti, Venemaa).

Tootepõhised eesmärgid

Joonis 3. Lõuna-Eesti turismi tootevaldkonnad

1.1. Aktiivse puhkuse toode

Aastal 2020 tuntakse Lõuna-Eesti aktiivse puhkuse toodet Baltikumi suurimate regulaarsete rahvaspordiürituste ja igapäevaste harrastusvõimaluste poolest viiel* aastaajal. Lõuna-Eesti on tuntuim suurima publikuhuviga rahvusvahelisi tippspordi üritusi võõrustav regioon. Aktiivse puhkuse toodet täiendab kohalik pärandkultuur.

Eesmärgi saavutamise rõhuasetused:

- Rahvusvaheliselt tunnustatud spordisündmuste korraldamine Lõuna-Eestis (nt Tartu Maraton)
- Lumepõhiste tegevuste arendamine
- Viienda aastaajapõhiste teenuste toomine turule

1.2. Ajaloo- ja kultuuriturismi toode

Lõuna-Eesti pakub kultuurielamusi läbi ehedate ja säilinud kultuuriväärtuste, eksponeeritud ajaloo, traditsiooniliste ürituste ning eripäraste külastusobjektide.

Eesmärgi saavutamise rõhuasetused:

- Atraktiivsete traditsiooniliste kultuuriürituste korraldamine
- Kultuuriobjektide säilitamine
- Vaimse pärandkultuuri hoidmine ja arendamine (seto, võrokeste, mulgi kultuur jne),
- Tartu linna kui kultuurikeskuse tutvustamine

1.3. Loodusturismi toode

Lõuna-Eesti on mitmekesise loodus- ja pärandmaastikuga turismipiirkond.

Eesmärgi saavutamise rõhuasetused:

- Loodusmatkade korraldamine üldhuvidega inimestele (nt rabamatkad – tutvustatakse Lõuna-eeesti looduse mitmekülgsust)
- Taime- ja loomavaatlused, pärandkoosluste tutvustamine

1.4. Tervise- ja lõõgastusturismi toode

Aastal 2020 on Lõuna-Eesti tervise- ja lõõgastusturismi toode Baltikumis tuntud mitmekesiste ja eristuvate võimaluste poolest. Tervise- ja lõõgastusturismi toode toetub Lõuna-Eesti omapärale (ajaloo- ja kultuuripärand, looduskeskkond, tervisespordi võimalused, üritused).

Eesmärgi saavutamise rõhuasetused:

- Kohaliku päritoluga niššitoodete väljatöötamine ja tutvustamine
- Medical spa osatähtsuse tõstmine
- Mahetoidu laialdasem kasutuselevõtt
- Rahulik ja privaatne keskkond lõõgastumiseks

1.5. Äriturismi toode

Tartu linn on tuntuim Baltikumi teadus- ja meditsiiniturismi sihtkohana. Aastal 2020 tuntakse Tartu linna ja Lõuna-Eesti äriturismi toodet kui Baltikumi tuntuimat teadusturismi piirkonda. Äriturismi tootele annavad lisaväärtust Lõuna-Eesti loodus- ja pärandkultuur.

Eesmärgi saavutamise rõhuasetused:

- Tartu linna kui äriturismi keskuse tutvustamine
- Omanäoliste ja kvaliteetsete seminarikorraldamise kohtade loomine regioonis
- Aastaks 2020 tegutseb Lõuna-Eestis 3 loomemajanduse inkubaatorit/arenduskeskust (Tartu, Viljandi jm).

2. Lõuna-Eesti turismiteenuste pakkumist toetav turismiinfrastruktuur on piisavas mahus väljaarendatud ja aitab külastajale pakkuda kvaliteetset elamust. Lõuna-Eesti on reisisihtkohana hästi ligipääsetav.

- Aastal 2020 tegutseb Lõuna-Eestis 400 majutusteenuse pakkujat. Hetkel tegutseb Lõuna-Eestis 309 majutusteenuse pakkujat. Majutusteenuse kvaliteet on paranenud (külastajate tagasiside põhjal).
- Aastal 2020 tegutseb Lõuna-Eestis 550 toitlustusteenuse pakkujat. Hetkel tegutseb Lõuna-Eestis ligikaudu 450 toitlustusteenuse pakkujat. Toitlustusteenuse pakkumise kvaliteet on paranenud (külastajate tagasiside põhjal).
- Aastaks 2015 on teeninduskultuur paranenud – teenuse pakkujad on motiveeritud kvaliteetse teenuse pakkumisest. Külastajate tagasiside põhjal on teeninduskvaliteeti hinnatud 8 punktiga 10-st.
- Aastaks 2020 on Tartu lennujaama lisandunud otselennud veel kahte sihtriiki. Lendude täituvus on vähemalt 60%.
- Aastaks 2020 on avatud Peipsil laevaliiklus Pihkva suunal.
- Aastaks 2020 toimib täielikult Rail Baltica raudteeühendus (Riia-Peterburg, Tartu-Moskva suunal).